

باسم‌هه تعالی
آینن نامه آموزشی
دوره های کار دانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)
به همراه الحاقیه های شورای آموزشی دانشگاه حکیم سبزواری

مقدمه

به استناد بندهای ۲، ۸ و ۱۲ ماده ۳ آینن نامه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (تصوب ۹۳/۷/۲۸)، آینن نامه زیر تدوین و به اجرا گذاشته می شود:

ماده ۱- هدف

هدف از تدوین این آینن نامه تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت های آموزشی دانشگاه و موسسه های آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت های موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲- تعاریف

۱- وزارت: منظور وزرات علوم، تحقیقات و فناوری است.

۲- دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیر دولتی) است که دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط بوده و مجری هر یک از دوره های کار دانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.

۳- آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سالهای مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه است که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند.

۴- دانشجو: فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.

۵- حضوری: منظور شیوه ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت های آموزشی دانشگاه شرکت می کند.

۶- غیر حضوری: منظور شیوه ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیتهای آموزشی الزامی نیست.

۷- نیمه حضوری: منظور شیوه ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیر حضوری انجام می شود.

- راهنمای آموزشی: عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش آموختگی باشد.
- بونامه درسی: منظور مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.
- واحد درسی: میزان درسی است که مقاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کاروزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کار آموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیم سال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.
- درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.
- رشته تحصیلی: یکی از شعب فرعی از گروه های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروه های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می انجامد.
- گرایش تحصیلی: هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، و اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.
- دوره کاردانی پیوسته: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که بدون گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.
- دوره کاردانی ناپیوسته: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که با گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.
- دوره گارشناس پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک گارشناسی منتهی می شود.
- دوره گارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک گارشناسی منتهی می شود.
- گروه آزمایشی: مجموعه رشته های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته بندی می شود.
- گروه آموزشی: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیات علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته ی علمی است که با ایجاد و راه اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می شود.

۲۰-شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه می باشد که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیات رئیسه اقدام می نماید. شورای آموزشی می تواند اختیارات مشخص شده در این آینه نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.

۲۱-دانش آموخته: فردی است که یکی از دوره های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

۲۲-نیمسال تحصیلی: هر نیم سال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۳-دوره تابستان: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.

ماده ۳- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱-۳ داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزرات.

۲-۳ احراز توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت.

ماده ۴- نحوه اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی را منحصرأ برای دانشجویان خارجی، در صورتی که به حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۵- دانشگاه موظف است، برنامه های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد حداقل ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تاکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارائه نماید.

ماده ۶- دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

ماده ۷- دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ و حداقل ۲۰ واحد درسی انتخاب کند. حداقل واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱: اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیم سال حداقل ۱۷ باشد، در اینصورت دانشجو با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداقل تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲: چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، به شرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد، می تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳: در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تایید گروه آموزشی، می تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره ۴: دانشجو هم زمان نمی تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵: در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیم سال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در اینصورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنتوات تحصیلی وی محسوب می شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی تاثیر است (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ شد مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی شود).

ماده ۸ - در صورتی که دانشجو در آخرین نیم سال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تایید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیم سال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ۷) می تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

تبصره: چنانچه دانشجویی قبل از درس عملی-نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به مدرس اخذ نماید.

ماده ۹ - چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب برعهده گروه آموزشی است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیم سال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

ماده ۱۰ - تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد می باشد و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد برای دانش آموختگان دوره کارданی پیوسته (فاقد مدرک پیش دانشگاهی) که معدل کل آنها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده اند حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

ماده ۱۱ - آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار و در یک رشته تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۱۲- دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاه های دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتی که سنت این مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیات امنی دانشگاه می باشد.

ماده ۱۳- دانشجوی مشمول این آین نامه می تواند در دوره های غیر حضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت همزمان تحصیل کند.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می شود.

ماده ۱۴- برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

الحقیه ماده ۱۴ - اعلام، تایید و تجدید نظر نمرات (مصوب جلسه ۴۷۶ شورای آموزشی دانشگاه)

اعلام، تایید و تجدید نظر در نمرات در دانشگاه حکیم سبزواری تابع مقررات ذیل خواهد بود:

الف) آخرین زمان اعلام نمرات دروس عملی، کارگاهی و آزمایشگاهی، آخرین روز امتحانات در تقویم رسمی همان نیمسال تحصیلی می باشد.

ب) آخرین زمان اعلام نمرات دروس نظری و نظری-عملی، هفت روز پس از برگزاری آزمون درس نظری می باشد و دانشجو سه روز پس از این زمان، فرصت درخواست تجدید نظر خواهد داشت. نمرات بعد از گذشت ۱۰ روز تایید نهایی شده و غیر قابل تغییر خواهد بود.

ج) آخرین زمان اعلام نمرات دروس پروژه، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی و کار در عرصه، در صورت انتخاب واحد در نیمسال اول سال تحصیلی، تا تاریخ ۲/۳۱ نیمسال بعد و در صورت انتخاب واحد در نیمسال دوم سال تحصیلی، تا تاریخ ۹/۱ نیمسال بعد خواهد بود.

تبصره ۱: در صورت عدم اعلام نمرات دروس بند "الف" و "ب" در مهلت مقرر، در مرحله اول به استاد درس تذکر کتبی داده می شود و در صورت تکرار، مطابق مصوبات شورای آموزشی دانشگاه عمل خواهد شد.

تبصره ۲: در صورت عدم اعلام نمرات دروس بند "ج" به دلیل ارائه ندادن پروژه یا کار عملی از سوی دانشجو در مهلت مقرر، برای درس مذکور نمره صفر منظور می شود و دانشجو ملزم است درس مورد نظر را مجدداً در نیمسال بعد (بدون وقفه) انتخاب واحد نماید. چنانچه عدم اعلام نمرات دروس بند "ج" صرفاً از سوی استاد درس باشد، ضمن درج نمره صفر برای دانشجو، در مرحله اول به استاد درس تذکر کتبی داده می شود و در صورت تکرار، مطابق مصوبات شورای آموزشی دانشگاه عمل خواهد شد.

ماده ۱۵- مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال و در دوره های کارشناسی پیوسته چهار سال است.

تبصره ۱: دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر یک نیم سال برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر دو نیمسال برای دوره کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲: هزینه افزایش سنت تحصیلی طبق تعریف مصوب هیات امناء دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می شود.

الحقیه ماده ۱۵: افزایش سنت تحصیلی (مصطفوی جلسه ۴۷۶ شورای آموزشی دانشگاه)
به مدت مجاز تحصیل دانشجویان دانشگاه حکیم سبزواری در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته دو نیمسال اضافه می گردد، مشروط بر آنکه هزینه انتخاب واحد مجدد درس به هر دلیل (حذف درس، حذف ترم، عدم کسب نمره قبولی و ...) و هزینه افزایش سنت تحصیلی از دانشجویان دوره های روزانه (مشمول آموزش رایگان) و نوبت دوم (شبانه)، مطابق تعریف مصوب هیات امناء دانشگاه اخذ شود.

ماده ۱۶- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کاروزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تایید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود، قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه نامه ماده ۱۴ انجام می شود.

ماده ۱۷- حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره های حضوری الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیر موجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنت تحصیلی وی محسوب می شود.

تبصره ۲: در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تایید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنتوں تحصیلی امکانپذیر است.

تبصره ۳: دانشجو می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال صرفاً یک درس نظری را با تایید گروه آموزشی حذف کند به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

ماده ۱۸- حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره‌های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می‌ماند اما این نمره‌ها در محاسبه میانگین کل دوره بی‌اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲: گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام داش آموختگی می‌باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند.

تبصره ۳: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

الحاقیه ماده ۱۸: نمره غیبت امتحانی یا غیبت بیش از حد در کلاس (تصویب جلسه ۴۷۶ شورای آموزشی دانشگاه) تسهیلات ماده ۱۸ شامل دانشجویانی که به دلیل غیبت غیر موجه در جلسه امتحان یا غیبت بیش از حد مجاز در کلاس نمره مردودی دریافت کرده‌اند، نمی‌شود.

تبصره: تشخیص موجه یا غیر موجه بودن غیبت دانشجو در جلسه امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب آن شورا می‌باشد.

ماده ۱۹- چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیم سال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود و در نیم سال بعدی حداکثر می‌تواند تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره: چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متواتی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۲۰- دانشجو می‌تواند با رعایت سنتوں مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: مدت مجاز مرخصی زایمان دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنتوں تحصیلی است.

تبصره ۲: مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تایید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر دو نیم سال تحصیلی و بدون احتساب در سنتوں تحصیلی است.

تبصره ۳: بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند (ماموریت همسر یا والدین و...) حداقل تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سالهای مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴: دانشجو می‌تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی‌های مذکور در این ماده و تبصره‌های مندرج در آن بهره مند شود.

الحقیه ماده ۲۰: استفاده از مرخصی بدون احتساب سالهای (مصوب جلسه ۴۷۶ شورای آموزشی دانشگاه)

تبصره ۱: بهره مندی از مرخصی طبق تبصره ۲ ماده ۲۰، در صورت داشتن بیماری‌های خاص یا صعب العلاج به تشخیص پزشک معتمد دانشگاه و پس از تایید شورای آموزشی و یا کمیته منتخب آن شورا، امکان پذیر است.

تبصره ۲: بهره مندی از مرخصی طبق تبصره ۳ ماده ۲۰، در صورتی امکان پذیر است که نوع ماموریت همسر دانشجو، اداری و محل ماموریت خارج از کشور باشد. در مورد ماموریت داخلی همسر دانشجو در صورت داشتن مشاغل نظامی یا حساس، اولویت با مهمانی و یا انتقال دانشجو به محل ماموریت همسر می‌باشد و در غیر اینصورت موضوع در شورای آموزشی دانشگاه و یا کمیته منتخب آن شورا بررسی خواهد شد.

ماده ۲۱- ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۲۲- دانشجوی متقادی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد، در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

ماده ۲۳- دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوشه با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد:
الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه.

ب) موافقت گروه آموزشی مبدا و مقصد و با تایید شورای آموزشی دانشگاه.

ج) کمتر نبودن نمره‌های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تایید سازمان سنجش آموزش کشور.
د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سالهای مجاز باقیمانده.

تبصره: دانشجو صرفاً در هر دوره تحصیلی برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.

ماده ۲۴ - تغییر رشته از دوره های پایین به دوره های بالاتر، از غیر دولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیر حضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی برعکس آن مجاز است.

تبصره: تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره، از طریق ورود بدون آزمون می باشد به رشته هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد ممنوع است.

ماده ۲۵ - تغییر رشته دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۳ امکان پذیر است.

ماده ۲۶ - میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آین نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی مصوب وزرات انجام می شود.

ماده ۲۷ - انتقال توام با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع ماده ۲۳، ۲۴، ۲۵) و با کسب موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد، فقط برای یک بار امکانپذیر است.

ماده ۲۸ - معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو بر اساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۱: به ازای هر ۲۰ تا ۲۱ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیم سال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می شود.

تبصره ۲: معادل سازی در شیوه های آموزشی هم عرض زیر صورت می گیرد:
الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره های حضوری، نیمه حضوری یا غیر حضوری.
ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیر حضوری.
ج) غیر حضوری به غیر حضوری.

الحقیه ماده ۲۸: معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی (مصطفوی جلسه ۴۷۶ شورای آموزشی دانشگاه)
معادل سازی و پذیرش نمرات دانشجویان در مقطع کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی در دانشگاه حکیم سبزواری تابع مقررات ذیل خواهد بود:

دانشجوی مهمان:

نمرات واحدهایی را که دانشجوی مهمان در یک دانشگاه دیگر می گذراند، عیناً در کارنامه او ثبت می شود و این نمرات اعم از ردی یا قبولی در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل دانشجو منظور خواهد شد.

دانشجوی انتقالی:

نمرات واحدهایی را که دانشجوی انتقالی در دانشگاه دیگر گذرانده است، مشروط به موافقت گروه آموزشی (با رعایت تبصره زیر)، عیناً در کارنامه او ثبت می شود و این نمرات اعم از ردی یا قبولی در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل دانشجو منظور خواهد شد.

تبصره: گروه آموزشی در پذیرش نمرات قبولی (بین ۱۰ تا ۲۰) دانشجوی انتقالی مخیر می باشد و لی نمرات دروس افتاده در صورت مطابقت با سرفصل دروس این دانشگاه، بدون تغییر در کارنامه دانشجو ثبت می شود.

دانشجوی تغییر رشته:

دروسی که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است در گروه آموزشی رشته جدید، بررسی و معادل‌سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی با دروس رشته جدید، اشتراک محتوایی داشته باشد (یعنی بر اساس سرفصل مصوب دروس، حداقل ۸۰٪ از نظر عنوان و تعریف و اهداف درس با هم مشترک باشند) و نمره هر یک از آن دروس نیز از ۱۲ کمتر نباشد. ثبت دروس قابل پذیرش (۱۲ یا بالاتر) در همان نیمسال هایی صورت می پذیرد که دانشجو در رشته اول مشغول به تحصیل بوده است.

تبصره ۱: در صورتیکه دانشجو در حین تحصیل اقدام به تغییر رشته نماید، سنتاً رشته ای اول دانشجو همچنان در رشته جدید محاسبه می شود.

تبصره ۲: در صورتیکه دانشجو قبلاً دروسی را در رشته، مقطع یا دانشگاه دیگری گذرانده باشد و درخواست تطبیق نمرات خود را ارائه نماید، نمرات ۱۲ یا بالاتر وی که در رشته جدید قابل پذیرش باشد، مشروط به موافقت گروه آموزشی، در کارنامه دانشجو ثبت می شود.

دانشجوی انتقالی توأم با تغییر رشته یا گرایش:

معادل سازی دروس این دسته از دانشجویان مشابه دانشجویان تغییر رشته انجام می شود.

دانشگاه ها و دوره های قابل پذیرش:

معادل سازی دروس صرفاً در مورد دانشگاه های دولتی انجام خواهد شد. نمرات دانشگاه های پیام نور - آزاد - غیرانتفاعی و غیر دولتی - آموزشکده ها و دانشکده های پودمانی - دانشگاه های جامع علمی و کاربردی - دوره های فرآگیر - دوره های نیمه حضوری و غیرحضوری قابل تطبیق نمی باشد.

تبصره: معادل سازی دروس دانشجو با رعایت مفاد فوق الذکر، تماماً بر عهده گروه آموزشی پذیرنده می باشد و در تمام موارد فوق گروه های آموزشی نباید دروس غیر قابل پذیرش دانشجو را در فرم های تطبیق نمرات درج نمایند.

ماده ۲۹- ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره: چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنتاً تحصیلی به وی فرصت داده می شود تا با اخذ مجدد حداقل ۲۰

واحد از درس‌هایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند، در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۰ - در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداقل ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد، در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می‌دهد که میانگین کل دانشجو در آن دروس، ۱۲ یا بالاتر شود.

تبصره ۲: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می‌شود.

الحقیه ماده ۳۰: حذف دروس جهت صدور مدرک کاردانی (مصوب جلسه ۴۷۶ شورای آموزشی دانشگاه)
در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل و یا دانشجوی متقارضی دریافت مدرک کاردانی بیش از ۶۸ واحد درسی را با نمره قبولی گذرانده اما معدل کل این دروس کمتر از ۱۲ باشد، حذف دروس نگذرانده یا دروس گذرانده شده دارای نمره کمتر از ۱۲ او، به تعدادی انجام خواهد شد که معدل کل دانشجو به ۱۲ برسد.

ماده ۳۱ - تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

الحقیه ماده ۳۱: تعیین تاریخ دانش آموختگی دانشجویان (مصوب جلسه ۴۷۶ شورای آموزشی دانشگاه)
به منظور وحدت رویه، تاریخ دانش آموختگی دانشجویان در دانشگاه حکیم سبزواری به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف) تاریخ دانش آموختگی دانشجویانی که در نیسمال اول سال تحصیلی موفق به گذراندن تمام واحدهای درسی دوره خود شده اند، ۱۱/۲۰ همان سال تحصیلی تعیین می‌شود.

ب) تاریخ دانش آموختگی دانشجویانی که در نیسمال دوم سال تحصیلی موفق به گذراندن تمام واحدهای درسی دوره خود شده اند، ۴/۲۰ همان سال تحصیلی تعیین می‌شود.

پ) تاریخ دانش آموختگی دانشجویانی که در نیسمال تابستانی انتخاب واحد داشته اند و موفق به گذراندن تمام واحدهای درسی دوره خود شده اند، ۶/۲۰ همان سال تحصیلی تعیین می‌شود.

ج) تاریخ دانش آموختگی دانشجویانی که درس پروژه، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی و کار در عرصه داشته اند، با رعایت مفاد بند ج الحاقیه ماده ۱۴ همین آیین نامه، تاریخ اعلام نمره توسط استاد درس در فرم مخصوص با عنوان "گواهی تحويل درس" تعیین می شود.

چ) تاریخ دانش آموختگی دانشجویانی که فقط یک عنوان درس نظری باقیمانده از دوره تحصیلی خود داشته باشند، مشروط به درخواست کتبی دانشجو و موافقت کمیته منتخب شورای آموزشی دانشگاه، در نیمسال اول ۷/۱۵ و در نیمسال دوم ۱۵/۱۲ تعیین می شود.

ماده ۳۲ - مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هر گونه پاسخگویی قانونی مترتب بر آن بر عهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۳ - این آیین نامه در یک مقدمه و ۳۳ ماده و ۳۴ تبصره در جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۴ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که در زمان ابلاغ این آیین نامه، شاغل به تحصیل هستند به شرطی که خللی در تحصیل ایشان ایجاد نکند لازم الاجرا است و تمام آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود.

الحاقیه ماده ۳۳: دانشجویان مشمول این آیین نامه (مصوب جلسه ۴۷۶ شورای آموزشی دانشگاه)
اجرای این آیین نامه آموزشی، در دانشگاه حکیم سبزواری مشمول دانشجویان ورودی ۱۳۹۱ و پس از آن می شود.